

GNUDTZMANN

ALBERT

THEODOR

DET STILLE VAND: EN
FORTÆLLING OM
UNGDOM

Albert Gnuetzmann

**Det stille Vand: En
Fortælling om Ungdom**

«Public Domain»

Gnudtzmann A.

Det stille Vand: En Fortælling om Ungdom / A. Gnudtzmann —
«Public Domain»,

Albert Theodor Gnudtzmann

Det stille Vand: En Fortælling om Ungdom

Stille, stille stod Luften over Furesøens dovent-blanke Vandflade, sommertung og stille. Nu og da strøg der et Vindpust ind mellem Bøgeskovens Træer, og det var som et afmægtigt Gisp fra et træet Bryst. Hivende nødte det sig frem, og det hørtes næppe. Ubevægeligt hang de grønne, tætte Løvmasser, skærmende som sænkede Alkovegardiner ludede de sig ud over Søen. Under dem var der lønlige Kroge, skjulte Smuthuller, hvor forelskede Solsort-Par strøg ind og ud. Der var Fred over Landet. Sommerfred, dansk Fred. Men inde mellem Sivene der summede og surrede det af lodne Insekter, der tumlede sig i den bagende Sol. Og nu og da slog en Karuds i Vandskorpen med et fedt Skvæt. Vandet boblede, og der dannede sig Ringe. Og saa blev alt igen stille, stille... Men i Skoven var der Mennesker. De var søgt derud for at holde Søndag. Familievis kom de traskende med trætte og slæbende Skridt hen ad Vejen, der lysnede mellem de mørkløvede Træer. Arbejdet, de seks Dages Tynge, sad endnu i Kroppen paa dem. Og desuden havde de læsset sig med Madkurve af brutalt Omfang og med overflødig Overtøj og grønne Grene. De lange Døgns Slid havde mærket dem – bøjet en Ryg, krøget et Lem – som Arbejdsredskaber langsomt formes efter det Brug, der daglig gøres af dem... søgt derud for at holde Søndag. Familievis kom de traskende med trætte og slæbende Skridt hen ad Vejen, der lysnede mellem de mørkløvede Træer. Arbejdet, de seks Dages Tynge, sad endnu i Kroppen paa dem. Og desuden havde de læsset sig med Madkurve af brutalt Omfang og med overflødig Overtøj og grønne Grene. De lange Døgns Slid havde mærket dem – bøjet en Ryg, krøget et Lem – som Arbejdsredskaber langsomt formes efter det Brug, der daglig gøres af dem...

Ganske tavse kunde de gaa der, bare strækkende Lemmerne i den skyggefulde, friske Luft.

Men pludselig kunde den briste ud af dem, voldsomt, næsten trodsigt, den indelukte Tørst efter frit Liv. Saa gav de sig til at løbe. De dansede tungt over Vejen og klappede i Hænderne. Eller de sang med grove, usikkert-drævende Stemmer: Der er et yndigt Land... Og naar de saa blev trætte, lagde de sig ned paa Jorden, klæbede deres Legemer som døde Klumper til Skovbunden og indsugede den ramme, vejrede Lugt af Jord og af vissent Løv.

Andre havde slaaet sig ned ved Bordene udenfor Sommerhotellet. Der sad de, fordybede i forbitret Venten. Opvarterne dryppede af Overanstrengelse; alligevel tilfredsstillede de ingen. Og undertiden rejste sig et Selskab og gik med harmfuldt dirrende Skridt og med Ansigter, der tindrede af Forurettelse...

Men oppe paa Hotellets Altan drak de faste Sommergæster Middagskaffe. De sad og stirrede sløvt ned paa Søndagsmængden, der syntes dem at vanhellige Stedet. Selv gennemgik de ganske stille Fordøjelsens Mysterium, mens den solvarme Luft sivede ind gennem deres Hudporer. Kun Hobens utilfredse Larm forstyrrede idag den Taknemmelighed mod Livet, som ellers daglig fyldte deres Sind i disse Timer. Man spiste saare godt paa Hotellet, og Gæsterne blev fede og frodige som stærkt gødede Planter.

Dog det kunde hænde, at den fredsommelige Søndagspludren gennemboredes af et højt og gjaldende Mandsraab – eller af en kvidrende, vældende Kvindelatter – eller af flere Stemmer, der pludselig sprudlede højt til Vejrs som en Springkilde af Latter. Det kom fra unge Folk, som bruste gennem Skoven, overmodige af Sundhed og Styrke. De følte, hvordan Blodet dansede i Aarerne paa dem, og de kunde gribes af en Fornemmelse, som bar de paa for meget Liv. Somme Tider satte de i susende Løb, saa Vejret var lige ved at forgaa dem – og saa kastede de sig pludselig ned paa Jorden og aandede Skovluften ind af alle Kræfter. De kunde have rykket Træer op med Rode...

Inde i Skoven, tæt ved Vejen, sad Biblioteksassistent Preben Flyge. Sin Cykle havde han stillet ved Siden af sig. Selv havde han gjort sig det mageligt med Ryggen støttet op mod et Træ.

Han var søgt herud i en pludselig Tørst efter at fornemme sin egen Personlighed. Han syntes, den ligesom brystede sig og blev sig mere bevidst, bare han kunde faa Lov at blive ene med fri Luft

og uforfalsket Natur. Det var saa en Trang, der undertiden ganske uvarslet brød ind over ham som en borende Uro. Saa blev Bøgerne lagt til Side. Og baaren af Cyklen kunde han jage milelangt ud i Landet, spile sine Næsebor op og aande Luften som den vejredes ham i Møde, fyldt af al Jordens Krydder og Dunst. Han følte et eget stærkt Behag ved at blive svedig, tilstøvet, gennemblæst. Og han fyldtes af en Styrkens og Livets Glæde som et Markens Dyr.

I denne Fornemmelse var der en Flugt. Men for Mennesker flygtede han ikke. Tvært imod: han holdt af at høre deres Stemmer om sig, fremmede Stemmer, der for ham blot var Lyd. De nynnede Stilheden ind i hans Sind.

Denne Stilheden var det, han trængte til.

Thi naar han var ene, kunde han sidde og stirre sig ind i et Liv af bølgende og skiftende Tankerækker, hvori han ikke fandt Fæste. Han kunde lade sig gribe af en tilfældig Stemning, der efterhaanden helt beherskede ham. Lidet kunde vække den: en ringe Oplevelse, en Bog eller bare en Avisartikel. Men bedst som han hengav sig til den og lod den indgaa Forbund med nye Tankeforbindelser i voksende Rækkefølge, kunde et helt andet Følelsessæt fra en skjult Afgrund i hans Sjæl trænge sig frem – en Ødelæggelsesdrift, der stadig var i Bevægelse for at udslutte Virkningen af, hvad der for et Øjeblik formaaede at optage ham. Det var som et Haglvejr af spottende og vrængende Tvivl, der nedslog hans Sjæls friske Blomsterflor, og det kunde komme, naar hans Sind var fuldt af Højtiden, og lægge hans Stemning øde.

Men rundt om sig i Verden saa han sikre Mennesker. Smaa de fleste men belæssede med store Meninger, struttende og strittende som Pindsvin af allandsens fastspigrede Overbevisninger og brægende Fordomme. Smaa agtede Mennesker med dresserede Sjæle, som de fremførte i alle den højere Skoles Gangarter og som de lod springe gennem de partipriviligerede Anskuelsers Tønnebaand... Smaa velstriglede og skinnende Mennesker, der travede rundt i Manègen og som vrinskede forarget, naar de saa, at andre var dresserede i en anden Skole end deres egen...

Der kunde komme Øjeblikke, da Preben Flyge spurgte sig selv, om ikke Menneskeslægtens evige Forbandelse var den, at den havde lært at stræbe efter Sandhed. Thi Sandhederne spægedes i Tidens Løb til Dumheder og laa saa og spærrede for nye Sandheder, der vilde frem. Og i mulden og bedærvet Tilstand slugtes de netop allergladeligst af Folk, hvem de siden forvoldte en moralsk Diarrhoe.

Men naar han var sammen med andre Mennesker, holdt han oftest disse Tanker for sig selv. I det højeste lod han dem skimte frem gennem en vis lun og godlidende Skepsis. Han skyede at stille sig blot for den haandgribelige Alvor. Derfor var han i Grunden velset, hvor han kom frem.

– Det begyndte at blive Aften. Hen over Søens Flade drog Skumringen sig som en uhyre matgraa Presenning. Og i Tusmørket gled alle Fjernsyn ud. Den blaagrønne Mur af Skov, der hegnede Søen, saas som en fjern, dybsort Skygge.

Nu blev der sat en Baad i Vandet. Et Selskab af unge Kvinder og Mænd tog Plads i den. Lidt efter saa man den vippe og gyngte rundt paa samme Plet, mens et Aarepar, der ikke kunde komme i Takt, skiftedes til at falde med et tungt Plask i Vandet. En stod op i Baaden og kommanderede. Han svingede frem og tilbage og fægtede med Armene. Hvert Øjeblik maatte han sætte sig ned. De andre vred sig paa Tofterne af Latter.

Preben Flyge laa nogen Tid og saa paa det. Baaden kom ikke videre: den syntes fordømt til stadig at snurre rundt om sit eget Midtpunkt. Til sidst tog Mandskabet ombord Aarerne ind. Og efterhaanden blev de stille – ogsaa de.

Thi frem mellem Trærnes mørke Stammer groede Lydløsheden med stedse større Magt. Kun en forsigtig og dulgt Hvisken spændte sit Spindelvæv imellem dem. Og nu og da knistrede en lille kælen Latter frem – og døde atter ganske pludselig bort...

Flyge rejste sig med et Ryk og fik Cyklygten tændt. Lidt efter flimrede den som et lille lyst Punkt hen ad Skovvejen. Han næsten trampede paa Pedalerne. Det gjorde ham godt at mærke

Luftrækket af Aftenvinden slaa sig ind i Ansigtet, at suse hensynsløst ind mellem Fodgængernes Klynger, se Folk springe til Side og høre deres harmfulde Udraab dø bag sig.

Da han kom til Østerbro, kørte han om ad en af Rosenvængets Sidegader. Han sprang af Cyklen, stod saa lidt og saa op mod to Vinduer paa en Førstesal. Rullegardinerne var sænkede. Bag dem skinnede Lampelyset mat og roligt.

Flyge syntes tvivlraadig. Han gik lidt frem og tilbage hen ad Fortovsflisen og skottede stadig op til de to Vinduer. Med et syntes han at have taget sin Beslutning. Han sprang op paa Cyklen og satte den i Gang. Men næppe var han naaet til det nærmeste Gadehjørne, før han igen vendte om. Han steg paany af Cyklen, stillede den ind paa Trappegangen og slukkede Lygten.

Og iltomt, som for at overdøve en sidste Betænkelighed, løb han op ad Trappen.

Oppe bag Førstesalens nedrullede Gardiner faldt en Hængelampes dæmpede Skær over en Stue. Der levede Enkefru Herding og hendes Datter Anna. Stuen var ikke stor, og den bar Præg af renvasket og gennemskuret Nødtørftighed. Møblerne var gamle og en Del slidte – og saa fyldte de altfor meget i Rummet. Man kunde se, at de en Gang havde kendt bedre Dage og haft til Huse i et større Hjem. Nu stod de der og krøb sammen med deres anløbne Politur og deres sammensunkne Polstring, over hvilken det falmede Betræk slog Rynker og Folder – stod og vaklede paa deres brøstfældige Ben – som Lemmer i en Stiftelse, stuvede sammen paa en Belægningsstue. Over dem paa Væggen hang der Billeder, samlede sammen gennem et Samliv – tilfældigt som de Minder, der knyttede sig dertil. I Midten var anbragt i Glas og Ramme et kalligraferet Mindevers over Fruens afdøde Mand. Han havde været Toldkasserer i en Købstad, og det formodedes i Verset, at han nu inkasserede de himmelske Toldintrader. Mindevers over Fruens afdøde Mand. Han havde været Toldkasserer i en Købstad, og det formodedes i Verset, at han nu inkasserede de himmelske Toldintrader.

Fru Herding var en rummelig Dame med skælvende Former og betydningsfulde Anlæg til Dobbeltthage. Hun var nærsynet og bar Næseklemmer. Paa hver Side af Næsen, der havde Form som et bredt og stærkt Næb, havde den gravet en dyb Fure. Naar hun vilde give sine Ord Eftertryk, tog hun Næseklemmeren af og fæstede Blikket skarpt og eftertrykkeligt paa den, hun talte med. Øjnene var kuglerunde og matte: de var uudgrundelige for den, der gennem dem søgte at læse i hendes Sjæls Dybder.

Det kunde hænde Fremmede, der traadte ind ad Døren, at de ligestraks ikke lagde Mærke til, at der var endnu en Person til Stede i Stuen. Thi Datteren syntes undertiden at blive helt opslugt af Moderens Skygge. Alt paa hende var spædt og en Smule blegsottigt. Hendes Lød var skær og hvid, og i de blege Kinder jog Blodet op, saa saare blot nogen lagde Mærke til hende. Med de store undrende Øjne, der blaanede frem under et stærkt purret Haar og som beherskede hele Ansigtet, lignede hun en nysudklækket, skræmt og hjælpeløs Fugleunge.

Fru Herding havde formet et trangt og indviklet Begreb om en ung Pige, hvorefter hun ubønhørligt fordrede, at Datteren skulde danne sig. Naar det blev presset ned om hende, følte Anna det, som skruedes hun tom for al personlig Villie og Følelse. Gennem mange Aars Indøvelse var den Sindets Trods, som maaske en Gang havde boet i hende, forkrøblet og visnet. Blot Moderen begyndte at rømme sig advarende, saadan som hun havde for Skik, naar noget mishagede hende, faldt enhver gryende Uafhængigheds-Fornemmelse slapt sammen. Og i Tidens Løb var der over hendes Væsen kommet en underlig forsagt Aarvaagenhed. Hun syntes altid at være paa sin Post mod mulige Irettesættelser fra Moderen.

Indenfor den stille Stues fire Vægge levede de to Kvinder deres sagte rindende Liv, ensformigt, stilfærdigt, næsten uden Berøring med Omverdenen. Vinduskarmene var tæt besat med Potteplanter, der under Annas varsomme Pleje groede saa frodigt, at det næsten var umuligt at komme til at se ned paa Gaden. Naar den unge Pige om Formiddagen besørgede de mindre Indkøb for Moderen – til de store blev hun ikke betroet – var det hende, som gik hun gennem en fremmed Bys Gader. Fremmede var Menneskene hun mødte, fremmed klang deres Tale i hendes Øren.

En sjælden Gang modtog de Besøg af Fru Herdings Broder, Onkel Klavs Kihler. Det var en lille spraglet og tummelumsk Herre, hvis Specialitet det var at gaa fallit. Han havde i sine unge Dage i kort Tid rejst med et Skuespillerselskab, derefter havde han i Rækkefølge været Impresario, Fuglehandler, Artistagent, Bladudgiver og Korsetfabrikant. For Tiden havde han en Musikskole, der paatog sig efter et amerikansk System at udvikle fuld Færdighed i Klaverspil i Løbet af en Maaned. Desuden var han Agent i Flygler og tilbød sig med Undervisning i levende Sprog og Handelskorrespondance. Han opholdt sig gerne et Kvarter ad Gangen i sin Søsters Dagligstue, vippende paa Kanten af en Stol, med Hatten paa Hovedet og fægtende med sin Stok i Luften. I den Tid kunde han udkaste ti Planer til en fremtidig Løbebane for Anna, der opskræmt og rød i Hovedet søgte at skærme Etagèrens Nips mod at blive ramt af hans Stok.

"Hvordan har Kæresten det idag?" plejede hans første Spørgsmaal at være, naar han var kommen indenfor Døren. Og naar Anna harmfuldt benægtede, at hun havde nogen Kæreste, sagde han:

"Ja Tak – den kender vi nok – den er bare lidt for tyk. Et konfirmeret Pigebarn har altid en Kæreste. Har hun ham ikke om Dagen, saa drømmer hun sig sgu til ham om Natten."

Anna kunde længe i Forvejen grue for disse Bemærkninger, som hun vidste var ligesaa uundgaaelige som Onkelens Besøg.

Endnu et fremmed Ansigt viste sig dog af og til i Fru Herdings Dagligstue. Det var Kandidat Hansen-Maagerups.

Han havde lejet det ene af Lejlighedens tre Værelser og havde nu beboet det i fem Aar. Hans Kandidattitel var ikke beseglet med nogen Embedseksamen, thi Hansen-Maagerup studerede endnu stadig Teologi, saadan som han havde gjort det i den sidste halve Snes Aar. Hvert Halvaar hed det sig, at han nu omsider vilde underkaste sig den endelige Prøve. Men bestandig gyste han tilbage for at vove det afgørende Skridt. Naar han saa Eksamen for sig, fik han en Fornemmelse, som om alle hans møjsommelig sammenskrabede Kundskaber pludselig gled ud og faldt fra hinanden. De blev til løse Brokker uden Sammenhæng, og det var ham ikke muligt at bringe noget ordnet Hele ud deraf. Skønt han læste med stedse voksende Iver, syntes han, at det for hver Gang blev mere forvirret og mere brudstykkeagtigt.

Fru Herding gjorde intet for at spore hans Beslutning frem, thi med hemmelig Skræk imødesaa hun den Mulighed, at han en Gang virkelig kunde naa sit Maal. Ikke blot skulde hun saa have en fremmed Mandsperson i Huset – thi et Værelse til den Pris fandt vanskelig en kvindelig Lejer – men hun vilde ogsaa iøvrigt komme til haardt at savne Hansen-Maagerup. Han var saa hyggelig og næsten barnligt beskeden – han ordentlig lunede i Stuen, naar han var der inde.

Og han kom der hver Søndag Aften. Saa fik man sig et Slag Whist. Hele Ugen igennem kunde hun gaa og glæde sig dertil.

Altid forløb disse Spilleaftener paa samme rolige Vis.

Paa Slaget halv otte blev Spillebordet gjort i Stand. Tæppet blev taget af det aflange Divanbord, Hængelampen tændt, en Pude anbragt midt i den lave Sofa for at højne Sædet for den, der her skulde have sin Plads. Paa Bordet blev der lagt to Spil Kort, Papir og et spidst Blyant til Regnskabet, og en Underkop blev stillet frem, for at Kandidaten kunde bruge den som Askebæger. Thi der tilstodes ham den Gunst at ryge en lille Cigar i Damernes Selskab. Han røg saa fintfølende, sagde Fru Herding – pustede Røgen fra sig i ganske spæde og belevne smaa Skyer, der kun frembragte en behagelig Duft af Mandfolk i Værelset.

Naar saa disse Forberedelser var trufne, traadte Hansen-Maagerup ind – nøjagtig Klokken tre Kvarter paa otte. Han var iført en stoisk sort Frakke, bar skinnende hvid løs Krave og graa uldne Muffediser under de snævre Manchetter. Dertil sirlige Lædermorgensko, for hvilke han hver Søndag gjorde Undskyldning.

Mens man fordelte Pladserne og blandede Kortene, vekslede Fru Herding og Hansen-Maagerup Indtryk fra Formiddagens Prædiken. De hørte til Stadighed hver sin Prædikant, og hver især ansaa

de det for en Æressag at stille sin i saa blændende et Lys som muligt. Undertiden kunde de begge to blive ganske hede, og det var næppe nok, at de vilde lade hinanden komme til Orde. Ja, de kunde være saa optagne af det gejstlige Emne, at deres Sans for Spillet føleligt svækkedes under en stor Del af den første Rubber.

Naar denne Rubber var forbi, spiste man til Aften. Derefter spillede endnu to – aldrig mere – og under den sidste bød Fru Herding gerne paa en lille bly Forfriskning, der hver Søndag syntes at overraske Hansen-Maagerup stærkt og som altid aflokkede ham den Ytring, at det virkelig var en stor Skam.

Men naar den tredie Rubber var endt, rejste han sig og fremtog af sin Lomme en liden hæklet Pung for at udbetale Aftenens Tab eller nedlægge den vundne Sum. Stor var Omsætningen aldrig, thi man spillede om en Ottendedel Øre Pointet og gjorde det kun, fordi Spillet manglede Spænding, naar man spillede om intet.

"Det er rigtig et behageligt Menneske," sagde Fru Herding gerne til sin Datter, naar Hansen-Maagerup havde trukket sig tilbage. Og Anna bøjede samtykkende sit Hoved. Men hun sagde intet.

Thi for hende var disse Whist-Aftener fulde af bange Spænding. Hun saa i Spillet en indviklet Labyrinth, i hvis vildsomme Snirkler der skjulte sig allehaande uberegnelige Snarer og Faldgruber. Al sin Aandsnærværelse maatte hun anspænde for ikke at falde i dem. Og efterhaanden var der groet op i hende et stille lidenskabeligt Had imod det. Lignende Følelser havde i hendes Barndom besjælet hende overfor den lille Tabel.

Dertil kom, at hun hele Tiden følte sig som Skive for Hansen-Maagerups søgende og bedende Sideblikke. Hun vidste godt, at han bar paa en lille forknyt Forelskelse i hende. Og skønt han aldrig havde forsøgt den mindste Tilnærmelse, dirrede hun af Beklemthed, naar Moderen en Gang imellem lod hende være alene i Stuen med ham. For sæt han nu virkelig en Gang tog Mod til sig og *sagde* noget... Der kunde jo slet ikke være Tale om at imødekomme hans Ønsker.

Og paa den anden Side vilde hun saa nødig bedrøve ham. Han var dog i Grunden saa skikkelig med sin langsomme, trohjertet drævende Tale, med sit rare, runde Ansigt og sin høje, blanke Pande, over hvilken det allerede tyndede, askefarvede Haar lidt ængsteligt var redt hen. Hun havde en Gang hjulpet Moderen med at pleje ham, da han var syg, havde bragt ham Kamilleté og tilberedt varme Omslag, mens han feberhed og smilende laa i Sengen og saa paa hende med store, fugtige Øjne. Det havde den Gang faldet hende ganske naturligt, og skulde han nogensinde atter trænge til hendes Hjælp, vilde hun gøre alt for ham, hvad hun formaaede. Men det andet – Blodet steg hende til Hovedet, naar hun blot tænkte derpaa!

Kunde det dog blot en Gang gaa op for ham, hvor han pinte hende ved at se paa hende med dette ynkværdige og saa underlig svømmende Blik!

... Længe havde de tre Mennesker forslaaet hver eneste Søndag Aften i hverandres Selskab. Ingen af dem havde noget andet Sted at gaa hen, og efterhaanden havde ved Vanens Magt Whisten faaet noget af Pligtens Hellighed og turde ikke forsømmes. Men i den sidste Tid havde de undertiden haft en Fjerdemand.

Det var Preben Flyge.

Han og Hansen-Maagerup var gamle Skolekammerater. I flere Aar havde de ikke talt sammen, men saa en skønne Dag havde de mødt hinanden paa Gaden. De havde givet sig til at opfriske gamle Fællesminder, og tilsidst var Flyge fulgt med Hansen-Maagerup hjem. Siden var han af og til kommet igen, og en Søndag Aften, da han tilfældigvis var der, havde Fru Herding spurgt, om han ikke havde Lyst til at deltage i Whisten. Han havde taget mod Indbydelsen, var senere kommet igen – og nu faldt det af sig selv, at han indfandt sig, naar han havde Lyst.

Naar han var til Stede, var det mest ham, der førte Ordet. Han spillede meget slet, men hvilket Emne han saa berørte, glimtede det frem i hans Ord med Synspunkter, som for de to Kvinder var ganske nye, Kendsgerninger og Navne, som de aldrig før havde hørt. Fru Herding og han var langt fra altid enige – han *havde* jo nogle Anskuelser somme Tider! Men han trængte maaske bare til at

have et Hjem at komme i – Familie havde han nok ikke – og saa var det jo godt, om han kunde finde det her hos hende. Hun behøvede sandelig ikke at stikke op for ham, for vel havde han Kundskaber, men hun mærkede jo nok, at han manglede Modenhed og at han ikke kendte Livet. Anna kunde ogsaa have godt af at høre til. Fru Herding fik overfor Flyge Lejlighed til at anbringe mangan en Livssandhed, som i Grunden var møntet paa hende, men som det daglige Liv vanskeligt vilde have givet hende passende Anledning til at indprænte.

Hun havde heller ikke Grund til at klage over Mangel paa Opmærksomhed fra Datterens Side. Det hændte, at Anna helt glemte Spillet for at lytte til. Men selv blandede hun sig aldrig i Samtalen. Og dog havde hun undertiden en Fornemmelse af, at alt, hvad Flyge sagde, var henvendt til hende alene, og at de to andre slet ikke var til Stede.

Ofte forstod hun ikke helt Meningen af hans Ord. Men altid vakte de hos hende en sitrende Længsel efter noget, som hun ikke en Gang formaaede at give Navn. Og naar han for længe siden var gaaet og hun og Moderen var komne i Seng, kunde hun ligge længe og stirre ud i Sovekamrets Mørke og tænke, tænke...

... indtil Tankerne tilsidst gled ud i vage, brogede Billeder og blev til rastløse, forvirrede Drømme...

Denne Aften gik Samtalens Bølger højt. Man var kommen til at tale om Moralen, og Flyge havde baade Fru Herding og Hansen-Maagerup imod sig. Han havde faaet Plads i Gyngestolen. Fru Herding vippede iltert paa Pudren midt i Sofaen. Hansen-Maagerup havde lagt Cigaren fra sig og famlede nervøst ved Kortene, hver Gang han skulde spille ud. Alene Anna lod ganske rolig og syntes at passe Spillet med den redeligste Opmærksomhed. "Moral," sagde Flyge, "er overhovedet et meget aristokratisk Begreb. Der skal Finhed til for at omgaaes den paa rette Maade. Men Du gode Gud! hvor tager man ikke plumpt og groft paa den til Hverdagsbrug! Hvilke ubarberede Personer er det ikke, der paatager sig at sørge for vor sædelige Naturalforplejning! Indremissionærer i Religion og Indremissionærer i Radikalisme – allesammen af samme Sort Svinelæder – hellige Grever og hellige Skraldemænd, politiske Indterpere med folkelig Flomme og demokratisk Frase-Fusel ud af Halsen, Digtere med erotisk Mavekatarh og Snue i Taarekertlerne... Jeg synes altid, jeg ser dem til Hobe for mig med en opløftet snavset Finger. Den snavsede Finger – den er for mig Symbolet paa den Slags Moral, som saadan er beregnet paa Husholdningsbrug." Svinelæder – hellige Grever og hellige Skraldemænd, politiske Indterpere med folkelig Flomme og demokratisk Frase-Fusel ud af Halsen, Digtere med erotisk Mavekatarh og Snue i Taarekertlerne... Jeg synes altid, jeg ser dem til Hobe for mig med en opløftet snavset Finger. Den snavsede Finger – den er for mig Symbolet paa den Slags Moral, som saadan er beregnet paa Husholdningsbrug."

"Du er en Spotter, Flyge," sagde Hansen-Maagerup forarget. "Der er naturligvis menneskelig Ufuldkommenhed i alle den Slags Bevægelser. Men man kan dog altid – Sandhedsmomentet – det kan man dog altid finde deri. Og jeg for min Part vilde ikke bryde mig om at leve, undtagen de sædelige Livsværdier de stod fast."

"Nej, det var da heller ikke godt andet," indskød Fru Herding.

"Ja, hvad forstaar Du saa egentlig ved sædelige Livsværdier? Der er saa mange Slags, synes jeg."

"Hvad jeg forstaar derved? Jeg forstaar naturligvis det, som Menneskene de til alle Tider har set op til – og levet paa. Jeg tænker, det er mere værd end al denne saakaldede moderne Oplysning."

"Med Oplysningen er det noget helt andet. Den er et Onde maaske, men et nødvendigt Onde. Kundskaber har samme Betydning for det aandelige Livs Maskineri som Kullene for det fysiske: de er Drivkraften, Varmen, Bevægelsen..."

"Og de fortæres af Ild – ligesom Kullene."

"Ganske sandt – ja. Men hvad bedre kan man give Menneskene?"

"Føde – Føde for Sjælen – de sædelige Livsværdier kan man give dem."

"Føden den fortæres altsaa ikke, mener Du?"

"De sædelige Livsværdier ikke." Hansen-Maagerup skuede paa ham med et urokkeligt Blik.

"Kære Ven, hvor jeg elsker Dig for Din Naivitet! De sædelige Værdier skulde ikke fortæres, siger Du! Herrejemi! har da Menneskeslægten siden sin første Oprindelse bestilt andet end at opæde dem? Moralister og Religionsstiftere har udklækket dem – det store slugvorne Dyr, som kaldes Folket, har gladelig ladet sig fodre med dem, og naar det igen har givet dem fra sig, har det været i en ynkelig fordøjet Tilstand. Føj for en Ulykke – en sædelig Værdi, som er gaaet gennem et Slægtleds aandelige Tarmkanal! Hvad der var livsfriskt og sundt og ungt for vore Bedsteforældre, det har vi nu osende os ud af Halsen."

"Du bruger ellers nogle smagfulde Sammenligninger."

"Jeg bruger dem, som de nu en Gang tvinger sig ind paa mig... Du taler om sædelige Værdier, som ikke fortæres. Tør Du indestaa for, at Du ikke selv har sat Din Beholdning til Livs? Ved Du, hvordan Du tænker eller føler imorgen – eller bare om en Time?.. Nej!"

"Aa jo, ved De hvad?" sagde Fru Herding, "det ved vi da rigtig allesammen – ellers kunde man jo ikke – ingenting kunde man... Har De ikke Esset?"

Hun syntes, at Opmærksomheden efterhaanden svævede lovlig langt bort fra Spillet.

"Nej, jeg maa bekende... "

"Sikke noget! Har De det virkelig ikke? Det maa da sidde et Sted."

"Ja naturligvis... Jeg vilde sige, Frue, at dette med at... "

"Ja men saa faar vi jo kun fire Stik... "

"Ja – naa ja... Nej ser Du, Maagerup, dette med at have Ansvar, det er nok i Grunden ikke stort andet end en Talemaade. Vi har allesammen et stort dresseret Dyr i os. Bevares! man holder jo til daglig de bestialske Fornemmelser nede. Men selv i de bedste Menagerier kan der ske, hvad man kalder et Uheld – det vil sige, at Dressuren pludselig brister... "

Fru Herding rykkede igen i Ilden:

"Der er da virkelig Forskel – paa Mennesker og saa paa Dyr."

"Hm – jo. Dyrene er klogere. De prøver slet ikke paa at bekæmpe deres naturlige Tilbøjeligheder. Menneskene derimod gør det undertiden."

"Det er jo nogle ganske forargelige Anskuelser," sagde Hansen-Maagerup. "Man skulde bare lade staa til og gøre og lade, akkurat som man havde Lyst til! Jeg skal sige Dig en Ting: Du mener det ikke!"

"Hvad gør jeg ikke?.. Om Forladelse: jeg saa ikke, at jeg havde Ruder Knægt... mener jeg ikke, hvad jeg siger?"

"Nej, Du gør saamænd ikke."

"Det var da heller ikke godt," tonede det fra Fru Herding.

"Jeg forsikrer Dem for – jeg mener det. Og hvorfor skulde jeg ikke det? Menneskenes Børn er virkelig nogenlunde utilregnelige i, hvad de foretager sig. Hvem kan f. Eks. indestaa for, at Hansen-Maagerup ikke en skønne Dag gør Alvor af at gaa op til Eksamen?"

"Du kunde ellers gerne holde det Anliggende udenfor."

"Ja ja – saa skal jeg tage et andet Tilfælde. Jeg har en Ven – en udmærket Karakter, brav, trofast – han gaar en Gang om Aaret rundt og laaner Penge af alle os, der kender ham fra gammel Tid. Vi giver ham gerne lidt – alle – vi kan jo allesammen godt lide ham. Han maa have dem, siger han bare – og saa lægger han Hovedet paa Siden og ler... Ved De, hvad han bruger dem til?"

"Nej... Han drikker dem kanske op?"

"Nej fy! Han er det pæneste og ædrueligste Menneske paa Jorden. Han ødelægger dem blot. Han kan gaa ind i Butiker og købe Ting, han ikke har Spor af Brug for. Eller han kaster Skillinger i Grams til Drengene paa Gaden. Eller han gaar ned til Havnen og slaar Smut med Femogtyveører... Han vil bare have den Fornemmelse, at der ingen Grænser er for, hvad han kan tillade sig – de Par Gange om Aaret."

"Saa synes jeg virkelig, Pengene de kunde være bedre anvendte."

"Ja – hvordan f. Eks.?"

"Aa – der er da altid et fattigt Menneske... "

"Ja vel – Brød mener Du. Jo, Du er mig en net Teolog... "

"Hvad mener Du med det?"

"... som ikke ved, at Mennesket ikke lever af Brød alene."

"Tilvisse ved jeg, at... "

"Du ved ikke, at der er anden Ulykke til end den, som skriger ud af et Par slunkne Tarme og anden Lykke end at faa Maven fyldt... Se nu min Ven, ham jeg talte om. Han elskede at føle sig som en Fyrste – at kunne strø Penge ud – ganske hensynsløst. Maa han ikke have Lov til det? Og er det ikke ligesaa berettiget at sætte sin Glæde i det som i at æde og drikke og sætte Børn i Verden? Enhver har jo sin Lyst. Nogle finder deres Morskab i at spise Østers, Andre i at samle paa Frimærker, atter Andre i at holde Moralprækener. Hvorfor saa ikke lade dem hver følge sin?"

"Du taler, som om der kun var Spørgsmaal om Lyst."

"Ja, vi kan jo godt give det et andet Navn. Derpaa kommer det ikke an."

"Jeg mener, at det, som er det ædleste og bedste i En... " Det bævede om Hansen-Maagerups Mundvige, saadan som det gerne gjorde, naar et eller andet satte ham i Sindsbevægelse.

"Det ædleste og bedste – ja, er det ikke det, som ligger dybest i vor Natur? Hvorimod det ringe og daarlige – det er det, som er den fremmed. For Dig, Hansen-Maagerup, er Teologien utvivlsomt det ædleste og bedste. Du er, om jeg saa maa sige, Teolog fra Mo'ers Liv... "

"Aa – det ved jeg dog ikke." Hansen-Maagerup rødmede beskedent.

"Ja, Du tænker maaske paa, at Du ikke har faaet den Eksamen – undskyld, at jeg igen berører dette smertelige – men er det ikke netop et Udslag af det evig teologiske? Hvor kan man nogensinde afslutte sin religiøse Forstaaelse med en Eksamen? Din Teologi er uendelig som selve Himmeldybet."

"Ja, det er jo en let Sag at gøre Nar."

"Paa Ære – jeg mener det. Men hvad Dit Studium er for Dig, det er f. Eks. Svineopdrætning for en Landmand. Ja, det skal ikke være nogen Kynisme – er det ikke en stor og rig Kærlighed til Livet, dets Frugtbarhed, dets Grøde, der er Kærnen i saadan et Menneske? Han ser det svulme i Modersoen, myldre i det ene Kuld Grise efter det andet – omskabelses gennem Flæskets Anvendelse som Næringsmiddel – tror Du ikke, at han i sin Sjæl har et Alter for Frugtbarhedens Guddomme... ?"

"Svineopdrætning maa vel siges at henhøre til Adiafora – til de Ting, der er neutrale lige overfor det sædelige Begreb. Men lad os nu sætte, at Talen er om ligefrem Ryggeløshed... "

"Ja hvad saa? Utallige Folkeslag har dyrket Vinens Gud – ikke at tale om Kærlighedens – og Digterne har besunget baade Rusen og... "

"Ja, Digterne de... "

"Er nogle uteologiske Lødekøer – naa ja – men se saa til vore gamle brave nordiske Forfædre – de dyrkede da baade det ene og det andet. De drak, saa det drev dem ud af Brynjeringene – de overtraadte henrykt alle Straffelovens Paragraffer og drak Guderne paa Pelsen af Glæde, naar de havde gjort det – de... "

"Ja, man kan vel ikke gaa saa langt tilbage, naar man skal bevise noget. Hedningernes Forhold til Loven er jo overhovedet et af de vanskeligste Spørgsmaal... Men nu er Du og saa Fruen ligegodt blevne lilleslem."

Han tog sejrsløst det sidste Stik hjem. Fru Herding kastede et lynsnart Blik paa det Kort, Flyge endnu havde i Haanden.

"Men Hr. Flyge dog!" sagde hun, og hendes Ansigt strammedes til en stor Bebrejdelse, "nu har jeg aldrig kendt Mage! De sidder jo med Kongen! Og jeg, som saa sikkert troede... "

"Ja, jeg maa meget bede undskyldte. Jeg sad i Tanker."

"Det kan jeg sandelig mærke."

Fru Herding var vred. Hun svulmede. Naar hendes Harm tændtes, saa hun ud, som om hun blev pustet op indvendig fra. Og hendes Øjne blev endnu rundere end ellers.

Det var et Par Gange hændet, at det ved Spillebordet kom til ligefremme Scener.

Anna afværgede det imidlertid denne Gang. Hun begyndte at tale om, at det vistnok var paa Tide at sørge for Aftensmaden. Vandet skulde sættes over nu til Te – ellers blev det for sent. Den første Rubber var jo desuden forbi.

Og Fru Herding rejste sig og gik med hende ud i Køkkenet.

Flyge blev alene med Hansen-Maagerup. Men han havde ikke Lyst til at genoptage Samtalen. Hansen-Maagerup sad og saa paa ham med sine skikkelige, bedrøvede Øjne, mens hans brede, kluntede Hænder ubehjælpsomt famlede ved Bordtæppets ene Hjørne. Og Flyge fik næsten Medlidenhed med ham. Han vidste, at han følte ligefrem Smerte, naar der med unænsom Haand blev grebet ind i den Forestillingskres, han levede sin beskedne Tilværelse paa. Og han bestemte sig til at lade ham have Fred – i hvert Fald for Resten af Aftenen.

"Ja," sagde han med et Smil, "vi to bliver nok aldrig enige i denne Verden."

"Nej," sagde Hansen-Maagerup, og det bævede paany om hans Mundvige, "og jeg vilde dog saa inderlig ønske, at Du kunde... Det gør mig saa ondt at høre Dig staa paa det Standpunkt."

Anna kom ind og begyndte at dække Bord. Flyge følte en stedse mildere og fredsommeligere Stemning dale ned over sig. Den lune Stue med dens vage Duft af Blomster, dens renlige Fordringsløshed og sirlige Orden – den hvide Dug og den pyntelige Opdækning med det gamle Spisestel og de smaa Frynseservietter – alt dette fik i det dæmpede Lampelys et Skær af naiv Hygge, der dulmende trængte sig ind i hans Sind. Og han lovede sig selv, at han vilde være skikkelig og ikke yppe nogen ny Strid.

Anna vimsede ud og ind – fra Køkkenet ind i Stuen og tilbage igen. Hun havde taget et hvidt Forklæde paa – det gjorde, at hendes Buste tog sig rankere og mere spændstig ud i den tarvelige, mørkeblaa Kjole. Nu, da hun var optagen af sit Arbejde, var det ogsaa, som om hendes sædvanlige Forsagthed var strøgen af hende. Hendes Hænder greb saa sikkert og rapt, var de end smaa og svage at se til...

Flyge kunde ikke lade være at gøre hende en Slags Undskyldning for Striden før. Han vidste ikke hvorfor, men han syntes pludselig, det var hende, han først og fremmest skyldte en saadan.

"Hvad mon De egentlig mener om os to?" sagde han. "De synes vist, at vi er et Par rigtig rødkammede Hanekyllinger, at vi ikke kan gemme vore Disputer til vi er alene?"

Hun smilede.

"Aa," sagde hun, "De mente det vel ikke saa farligt."

"Ikke saa farligt? Hvorfor ikke det?"

"Nej – det tror jeg virkelig ikke, De gjorde. Saa vilde De have talt paa en anden Maade. Jeg var saamænd lige ved at sige det til Dem før, da De var midt i det. For det kunde jeg tydelig mærke paa Dem..."

Men saa vilde jeg alligevel ikke. For De kan naturligvis have Ret i noget af det... "

Hun var igen ude af Stuen. Men Flyge syntes, at hendes Stemme havde sitret en Smule som af Latter, der holdes nede.

Skulde hun virkelig ikke tage ham højtidelig?

Det krænkede ham saa smaat. Ikke for det: hun havde jo i Grunden Ret. Han mente det virkelig ikke saa farligt – i alt Fald mente han det ikke nu mere. Det var jo i det hele taget hans store Ulykke: han mente egentlig aldrig ret noget for Alvor. Men han var dog vant til, at man lagde en vis, passende Vægt paa, hvad han sagde. Og saa havde denne lille, stilfærdige Pige siddet der saa ganske uimponeret.

Han saa hen paa Hansen-Maagerup. Ogsaa paa hans Ansigt syntes han at kunne skimte et noksaa lunt lille Smil. Det ærgrede ham. Hans teologiske Ven havde saa sandelig ikke nogensomhelst Aarsag til at føle sig overlegen.

Det var ham næsten som en Smule Oprejsning, at Fru Herding endnu, da hun kom ind, syntes ikke at være uden Beskhed.

Men ved Aftensbordet var han Medgørligheden selv. Han gav sig til at fortælle Historier. Ganske uskyldige og uanstødelige Smaatræk – saadant som man hører hvor man færdes paa Gader og Stræder

– i det højeste med et lille Stænk af blid Ondskab mod en eller anden kendt Personlighed. Han fortalte godt og vakte altid Moro dermed. Og han hørte ogsaa nu smaa Latterknist, bredt fra Hansen-Maagerup, dybt stønnende fra Fruen, næsten barnligt lyst fra Frøken Anna.

Alligevel kunde han ikke frigøre sig for en Fornemmelse af, at den sidste betragtede ham med et Stænk af Ironi... Han begyndte at faa Interesse for hende: skulde virkelig dette lille Stykke Kvindekøn sidde der og have ham ganske lunt til bedste? Sidde og skinne af frejdig Kritik bag disse bly sænkede Øjenlaag? Det kunde sandelig mere ham en Gang at komme nærmere i Lag med hende. Egentlig havde hendes Skjulthed altid pirret hans Nyfigenhed – nu følte han det næsten som et Behov at komme til at se om bag hendes sagtmodige Væremaade – se, om der kanske skulde findes en lille spillende og spydig Pigesjæl, som ikke hendes Nærmeste kendte...

– Under de to sidste Rubbere sad han hele Tiden og tænkte paa, hvordan han skulde finde Paaskud til at besøge de to Damer udenfor de sædvanlige Whistaftener. Hansen-Maagerups retskafne Nærværelse vilde nemlig være ham en Hindring i mulige Eksperimenter.

Og da han ikke fandt noget bedre, drejede han Samtalen saadan, at han kunde tilbyde Frøken Anna at laane hende Bøger fra Biblioteket.

Hun blev rød i Hovedet af Glæde derover. Men det var Fru Herding, der tog imod Tilbudet paa hendes Vegne.

Da han var ved at gaa, kom imidlertid Anna hen til ham ude i Entréen.

"De skal have Tak for det med Bøgerne," sagde hun. "Jeg vil saa uhyre gerne læse. Men nu glemmer De det ikke."

Han lovede højt og dyrt, at han skulde huske det.

Og da han lidt efter gik ned ad Trappen, følte han en glad Forventning stige op i sig. Han syntes pludselig, at et uanet Haab var tindret frem for hans Blik.

Men hvori det i Grunden bestod – det vidste han ikke selv.

Preben Flyge havde sin Ungkarlejlighed paa en af Sidevejene paa Frederiksberg. Huset var nyt. Facaden prydedes af afskaarne Englehoveder og indlagte Ornamenter af himmelblaa og hvide Glasursten, og ganske vilkaarligt hang hist og her en Karnap med store Spejlglasruder som et Flueskab paa Murfladen. Stedet ejedes af en Murmester, der selv havde udført Tegningen og som havde gjort det til et broget Prøvekort paa alle mulige Stilarter. "Det ordentlig skratter," sagde Flyge. "Man kan blive helt ophidset af at se paa det. Og det kan man ogsaa have godt af en Gang imellem." Men i sit eget Værelse vilde han have det dæmpet. Væggene var næsten ganske dækkede af Reoler, Gulvet skjultes af et tykt Tæppe. Og der var gamle, blide og stilfærdige Møbler. Flyge havde samlet dem møjsommeligt gennem flere Aar. Men han gik som Samler frem uden nogen bestemt Plan. Han holdt af, at Stuen skulde være som en blødt glidende Skala af forskellige Tidens Smag, saa at hvert Møbel gav sin Tone. I Timevis kunde han sidde og lade Blikket glide fra det tykke, massive Kuglebord til Empire-Lænestolens Sprinkelværk, fra det gamle Stueurs troskyldige Kluntethed til Rokoko-Kommoden, der lignede en pyntet ældre Levemand med en velfodret Mave, baaren af et Par tynde, krumme Podagra-Ben... Hvert af disse Møbler talte sin Tids Sprog til ham, og alle stod de der til enhver Tid taalmodigt rede til at afløse hverandre i hans Opmærksomhed. uden nogen bestemt Plan. Han holdt af, at Stuen skulde være som en blødt glidende Skala af forskellige Tidens Smag, saa at hvert Møbel gav sin Tone. I Timevis kunde han sidde og lade Blikket glide fra det tykke, massive Kuglebord til Empire-Lænestolens Sprinkelværk, fra det gamle Stueurs troskyldige Kluntethed til Rokoko-Kommoden, der lignede en pyntet ældre Levemand med en velfodret Mave, baaren af et Par tynde, krumme Podagra-Ben... Hvert af disse Møbler talte sin Tids Sprog til ham, og alle stod de der til enhver Tid taalmodigt rede til at afløse hverandre i hans Opmærksomhed.

Paa samme Maade gik det ham med Mennesker. Han holdt af at skifte. Naar han i nogen Tid havde dyrket et Bekendtskab, fyldtes han af en Følelse af Tomhed og Kedsomhed ved bestandig at møde samme uforanderlig fastslaaede Synsmaader, samme Vaner og Tilbøjeligheder. Han kunde da

pludselig bryde af og opsøge halvglemte og fjerne Omgangsfæller, som han saa holdt sig til en kort Tid. Saadan var det gaaet til, at han var begyndt at omgaas Hansen-Maagerup.

Nu var der for Resten gaaet nogen Tid, siden han sidst var hos Fru Herding. De sidste Søndage havde han ikke følt sig oplagt til at gaa derhen. Frøken Anna tænkte han kun flygtig paa, og den Stemning, hun hin Aften havde vakt hos ham, var ganske bleget. Hvad havde han i Grunden ogsaa med hende at skaffe? Hvorfor overhovedet lære flere Mennesker at kende? Det voldte dog kun Skuffelser. Man burde vist aldrig drive et Venskab videre end til, at man uden Fortrydelse kunde spise til Middag sammen.

Men en Formiddag, kort før han skulde gaa paa Biblioteket, stod Frøken Anna pludselig i hans Værelse. Han havde hørt, at det havde ringet svagt, næsten bønfoldende paa Entréklokken... Og nu var hun der.

Han vidste ikke ret, om han skulde være tilfreds eller misfornøjet. Foreløbig var han kun forbavset.

"Frøken Herding!" sagde han, "det maa jeg sige: det var en Overraskelse... Ja, en behagelig Overraskelse naturligvis," føjede han til, da han mente at se et ængsteligt Udtryk i hendes Ansigt. "Men vil De ikke sidde ned?"

"Jeg kommer blot for at bede Dem om noget," svarede hun og blev staaende.

"Ja – naar det er noget, jeg *kan* opfylde, saa... "

"Aa, det er bare... jeg maatte maaske hellere have gaaet op til Dem paa Biblioteket... men jeg ved jo slet ikke... De havde lovet mig nogle Bøger... "

"Ja – men det er da ogsaa en Skam, at jeg kunde glemme... Saa De holder saa meget af at læse? Men saa sæt Dem dog ned, Frøken – jeg maa jo da have Lov til at høre, hvad det er for en Slags Bøger, De nærmest havde tænkt Dem... "

Hun satte sig paa en Stol. Men han fik hende hen i Chaiselongen, tog Parasollen fra hende og anbragte den i en Krog. Selv stillede han sig lige overfor hende med Ryggen op mod Bordet.

"Altsaa Bøger", sagde han. "Men der er mange Slags Bøger, Frøken Herding."

"Jeg troede, De kunde tænke Dem... Jeg læser gerne alt muligt."

"Alt muligt!" Han smilede. "Ja, det gør det naturligvis lettere for mig at træffe Valget. Eller sværere – ligesom man vil tage det. Se nu her" – han gik hen til Reolen og tog en Bog frem – "synes De om noget af den Slags?"

Anna saa ikke en Gang paa Titlen.

"For mig er det vist godt altsammen," sagde hun. "Jeg kender jo slet ingenting. Ikke Navnene en Gang paa dem, der skriver. Saa hvis jeg maa laane denne her, saa takker jeg... "

Hun gjorde Mine til at ville gaa. Men Flygte holdt hende tilbage.

"Tror De nu, Menneskene bliver bedre – eller blot klogere – af det, de læser?" sagde han.

Hun svarede ikke men saa uforstaaende paa ham.

"Ja, for jeg tror det ikke. Folk, der ikke har læst noget, har i Reglen en meget bedre Forstand end vi andre."

"Tror De det?"

"Ja, det kan jeg forsikre Dem. De Mennesker, man kalder dannede – de er det ikke, fordi de har læst og lært noget, men fordi de har faaet Lov at leve i et vist Velvære. De har ikke været nødt til at krympe sig for alle mulige aandsfortærende Hensyn – det er det hele. Men Gudbevares! jeg har naturligvis den største Ærbødighed for den herskende Oplysningsidioti."

"Ja men den Aften, De var hos os – da sagde De jo netop... "

"Ja, jeg sagde lige netop det stik modsatte. Jeg priste Oplysningen. Men det var til Hansen-Maagerup. Og overfor ham var det Sandhed."

"Kan da noget være sandt for Nogle og ikke for Andre?"

"Ja, det kan det saa udmærket. For et Barn er saa meget Sandhed, som ikke er det for os Voksne. Man maa ikke gaa ud fra sine egne Begreber, naar man taler med Børn; for de taaler i det højeste Sandheden i opspædt Form."

"Ja men Hansen-Maagerup er da ikke noget Barn."

"Han er ligesom et Barn. Han tror paa Storken. Forstaar De: en moralsk Stork, en Oplysningsstork osv., der bringer os alt, hvad vi har Brug for, fikst og færdigt. Det kan slet ikke nytte at sige til ham, at Oplysning er noget Bras. Man maa nemlig selv have noget af den for at forstaa, at den ikke er noget værd."

"Saa kan det da heller ikke nytte, at De siger det til mig."

"Jo, det kan det godt. For en Dame har altid den Oplysning hun har Brug for."

"Det forstaar jeg ikke. Men nu maa jeg hjem."

"Skal De ind ad Alleen?"

"Ja... "

"Har De noget imod at følges med mig?"

"Nej – hvad skulde jeg have imod det?"

De blev ved at passiare sammen, mens han tog sit Overtøj paa. Anna havde faaet Tungen paa Gled og pludrede løs om, hvad der faldt hende ind. Mest var det nok om Vejret og sligt. Men det var iøvrigt Flyge ganske ligegyldigt. Han stod blot og saa paa hende og lyttede til hendes Stemmes lyse Klang.

Det var mærkeligt med hendes Ansigt. Naar man saa det i Profil, var det, som blev det et ganske andet. Alt det bløde og barnlige, som ellers prægede det, veg bort, og i Stedet for fik man Øje paa en stærk og fast Linie, der fra Næsens fine Fløje drog sig ned mod Hagen og ligesom pressede sig sammen om Munden. Det var, som bævede der bag den et Spil af haarde og energiske Muskler. Og det faldt Flyge ind, at den Forsagthed, der ellers saa ofte laa næsten lammende over hendes Væsen, den gemte sig mest i de dybe blaa Øjne. Saa snart de ikke saa paa En, saa røbede den sig ikke.

Han blev ved at iagttage hende, da de lidt efter gik ned ad Gaden sammen. Han havde en Fornemmelse, som om han idag saa hende for første Gang, og hans Sind fyldtes af en lys Opdagerglæde. Denne baade spæde og ranke Skikkelse, der i korte Sæt bares frem paa de smaa, sikre Ben, dette lille Hoved med det lyse Haar, der var strøget op over den ret store Nakke, disse smale, lige Skuldre føjede sig sammen til et Indtryk af Støthed, som han aldrig før havde fundet hos hende. Han syntes, hun saa ud, som gik hun bare og samlede paa Styrke for en skønne Dag at bryde igennem alt det, der nu stængende skød sig mellem hende og Livet.

Han var med et bleven tavs. Han følte sig greben af en Forlegenhed, der saa ofte paakom ham overfor Kvinder, der vakte hans Behag og som han selv havde ondt ved at forklare sig. Den var som en ulden Dunst, der lagde sig over hans Hjerne og gjorde hans Tanker døde og flove. Hvad maatte hun tro om ham – ham, der ellers havde saa stor Overflod af Ord... ?

De var drejet om Hjørnet af den Sidevej, hvor han boede, og gik nu ned ad Alleen. Der kom en frisk og munter Blæst bag paa dem. Den tvang ham til at holde paa sin Hat og løsnede en Lok af hendes Haar. Begge to hældede de sig forover og løb nogle Skridt, inden de atter fandt fuld Ligevægt.

Den løsrevne Haarlok flagrede lystigt i Vinden som en lang, smidig Vimpel. Og der undslap Anna et lille, leende og forskrækket Udbrud.

"Det er en ordentlig Blæst!" sagde han. Noget *maatte* han jo sige.

"Aa, Herrerne kan da sagtens," svarede Anna og saa paa ham.

Hendes Blik bar ham over Forlegenheden.

"Kan vi sagtens?" sagde han. "Vi bliver jo simpelthen latterlige i Blæst. Man gaar og holder paa sin Hat, saa det ser ud, som om man holdt paa sit eget Hoved. Eller man holder ikke paa den, men lader den blæse af. Saa løber man efter den, mens Haaret rejser sig som Marehalmstotter paa Ens Hoved – eller man fremviser sin skaldede Isse, der skinner som en blank Skilling – og man skridter

ud, pustende og stønnende, mens Hatten danser afsted i Snavset... Nej, man er latterlig, hvordan man saa vender og drejer det."

Hun lo. "Det har jeg saamænd aldrig tænkt over," sagde hun. "Jeg synes bare, det er Synd for Herrerne. Og saa giver jeg mig somme Tider ogsaa til at løbe efter Hatten. Det var da en Skam andet end at hjælpe dem, hvis man kan – og saa løber vi om Kap – alle tre – ja, for Hatten løber jo ogsaa... Men det er maaske ikke passende... Forleden Dag var der en Herre, der begyndte at spørge mig ud."

"Spurgte han Dem ud?"

"Ja – men han spurgte for Resten blot, hvor jeg boede. Det var en ældre En – naturligvis. Ellers havde jeg vist heller ikke løbet efter Hatten. For han var meget nærmere ved den selv."

"Sagde De ham saa det?"

"Hvilket?"

"Hvor De boede."

"Jeg sagde bare, at jeg boede i Rosenvænget. Mere syntes jeg ikke kom ham ved. Det var kedeligt, at det ikke var paa Kristianshavn, sagde han bare. Hvad tror De i Grunden, han mente med det?"

"Han skulde vel den Vej."

"Tror De? Aa ja. Han *var* nu ældre."

... Der var kun faa Mennesker i Alleen. Mest gamle Folk, der stred sig frem mod Blæsten. Undertiden tvang den dem næsten til at staa stille.

"Jeg gaar og tænker paa," sagde Anna videre, "hvor det i Grunden er underligt at leve."

"Aa ja – mere underligt end egentlig behageligt."

"Behageligheden er jo forskellig. Men det er underligt, at man saa tidt ikke kan gøre Folk Tjenester, fordi de vilde blive fornærmede, hvis man prøvede paa det. Jeg saa forleden Dag en Herre i en Sporvogn. Det var en meget pæn Herre, men han havde saadan en frygtelig Vorte paa Kinden. Jeg ved godt, hvordan man kan blive af med saadan en, og jeg kunde jo altsaa godt have sagt det til ham. Men havde jeg gjort det, saa var han naturligvis bare bleven vred."

"Det var han rimeligvis."

"Ja men det er jo netop det underlige. Hvis jeg nu havde været hans Søster, saa vilde der ikke være noget i det. Men hvorfor skal man absolut kende hinanden i Forvejen for at gøre hinanden Nytte? Der er nu det med Hattene – *De* synes maaske ikke en Gang, at det er rigtigt?"

"Jeg tror helst, De skulde lade være."

"Ja, det *er* ogsaa rædsomt med mig. Hjemme der passer jeg virkelig saa nøje paa, at jeg ikke gør noget galt. Men saa snart jeg kommer udenfor en Dør, saa synes jeg, det er saa ligegyldigt, hvordan jeg er. For der er dog aldrig Nogen, der kender mig."

"Saa skulde De se at komme lidt mere ud."

"Mo'er synes ikke om det."

"Har De forsøgt?"

"Nej – men jeg ved det jo."

"Ved De hvad, Frøken Herding" – han standsede et Øjeblik og slog Dupskoen af Stokken mod Stenbroen – "var jeg i Deres Sted, saa gjorde jeg sandt for Dyden Oprør."

Hun blev ved at gaa men bøjede Hovedet, som om hun overvejede denne Mulighed.

"Nej," sagde hun saa, "det gør jeg nu ikke. For det er Synd for Mo'er."

"Mener De det?"

"Ja, det ved jeg, det vilde være. Hun vilde ikke kunne forstaa det. Og hun er jo saa sikker paa, at saadan som det er, saadan er det det bedste for mig."

"Ja, det tror de jo allesammen – alle de Ældre. Saadan som de gør det, saadan er det naturligvis det ene saliggørende. Men jeg mener netop, det er Synd for dem selv, at de faar Lov til at tro det."

"Hvad Synd skulde der kunne være i det?"

"Der er den Synd, at de gaar bare og bliver endnu ældre af det. Saa æld-ældgamle. De faar Lov til at stænge sig af. Naar man har Børn, saa er det gennem dem, man skal holde sig Døren aaben til Fremtiden. De er inde i Ens Liv, og saa gaar de ud i Verden og bringer stadig noget nyt og friskt med der ude fra. Gennem dem faar Forældrene Lov til at leve med i den næste Slægt ogsaa: de staar endnu midt ude i det hele og kan mærke, hvordan det lufter ind imod dem... Men naar Børnene gemmer sig ind til En og med Villie gør sig gamle ligesom En selv, saa er der jo slet ikke mere. Saa synes man, at hele Verden udenom En er bleven ond, og saa er der ikke mere tilbage – uden at dø."

Han havde talt sig varm. Men Anna rystede bedrøvet paa Hovedet.

"Mo'er vilde slet ikke kunne forstaa saadan noget som det, De der siger. Hun vilde bare synes, jeg svigtede hende. Nu har hun det godt: hun bryder sig ikke om noget udenfor, bare hun har mig. Jeg turde saamænd ikke en Gang fortælle hende, at jeg vilde op til Dem idag."

Hun lo – en Smule forlegent.

"Hvad tror hun da?"

"Hun tror, jeg er hos Onkel Kihler. Det var jeg ogsaa: jeg plejer at se op til ham en Gang om Maaneden. Men han var ikke hjemme. Og saa fik jeg saadan en pludselig Lyst til at... "

"Til at faa noget at læse i?"

"Ja."

"Det var letsindigt af Dem, Frøken. For nu slipper jeg Dem ikke igen saadan uden videre."

"Hvad vil De da gøre ved mig?" Hun saa saa hjælpeløst forskrækket ud, at han kom til at le.

"Jeg vil saamænd have Dem med ind paa en Kafé."

"Der har jeg aldrig været før." Hun blev rød af Glæde. "Og saa kan jeg ogsaa meget bedre fortælle Mo'er, at jeg har været sammen med Dem."

"Mener De det?"

"Ja – for saa er det jo Dem, der har inviteret mig og ikke mig, der... "

"Er gaaet op til en fremmed Herre – nej. Med andre Ord: vi lyver lidt – ikke sandt?"

"Ja, det gør vi vel," sagde hun og saa angerfuldt paa ham.

– De var naaet ned til Vesterbros Passage og vilde gaa tværs over Gaden. Fra den ene Side kom der en Række Arbejdsvogne, fra den anden susede en elektrisk Sporvogn frem. Anna saa ikke Sporvognen og vilde gaa frem lige foran den.

Flyge stak uden at tænke over det sin Arm ind under hendes og holdt hende saaledes tilbage. Den blev ved at hvile der, til de var naaet over Gaden. Anna gjorde intet for at gøre sig fri. Og han kunde mærke hendes Arms Varme gennem sit Frakkeærme.

Det blev ham, der af egen Drift gav slip. Hun syntes ikke et Øjeblik at have tænkt over, at de havde gaaet der Arm i Arm.

"Men jeg kan jo ikke blive længe hjemme fra," sagde hun pludselig – hun var endnu inde i Samtalen fra før. "For saa troer Mo'er straks, at jeg er kommen noget til."

– De tog Plads udenfor en af Kaféerne i Nærheden af Tivoli. Flyge vilde helst gaa ind i Kaféen, han vilde ikke gerne udsætte sig for senere at blive beskudt med Spørgsmaal om, hvem den Dame var, han havde haft med. Men Anna holdt paa, at de skulde sidde udenfor. Der kunde de have det nok saa lunt, og der var Læ for Vinden.

Anna skulde have Chokolade, naturligvis. Flyge vilde, at der ogsaa skulde være Vin.

Men da de havde faaet det, blev han paany tavs og vidste ikke ret, hvad han skulde sige til hende.

Anna lod ikke til at mærke det. Hun var i ypperligt Humør og lo og pludrede løs med Munden fuld af Kage.

"Tror De, saadan en Kafé betaler sig?" sagde hun. "Det tror jeg, den gør. Her sidder altid saa mange, naar man gaar forbi. Især Herrer. Jeg har for Resten somme Tider saa ondt af dem."

"Hvorfor det?"

"Jo, for de ser tidt saa ulykkelige ud – de kan sidde og se helt fortabt paa deres Smørrebrød. De har naturligvis ikke noget andet Sted – jeg vil nok sige: saadan Dag ud og Dag ind at sidde og

spise ganske alene ved et lille Bord – Tak! det skulde jeg dog ikke have noget af. De er vist ogsaa sære, mange af dem – jeg synes, de, som varter op, de gaar og ser saa underligt paa dem... Kan De se den tykke Opvarter der – sikke han ligefrem slænger Maden ned paa Bordet foran dem... Se, der kommer en Hund – aa, det er Synd: den faar vist ikke noget. Jeg kan ikke forstaa, at Nogen kan nænne at tage en Hund med paa saadan et Sted og saa lade den staa og se med tør Mund paa, at man selv spiser... Ja, kom Du bare her hen, min Ven, saa skal Du faa Sukker... Monstro den holder af Sukker?... Saa – sitze – god Hund... Nej, hvad er nu det?"

Hunden havde meget behændigt grebet det Stykke Sukker, hun kastede ind i Gabet paa den. Men opmuntret herved havde den med et Sæt sat sine Forpoter op i hendes Skød. Og i sin Overraskelse havde Anna ganske rolig ladet den snappe en Kage, som hun holdt i den anden Haand.

"Nej stop, det var ikke Mening – fy, skamme sig..."

Flyge sad ganske stille og lunede sig i hendes Nærhed. Og han sagde til sig selv, at paa denne Maade skulde man egentlig altid have det med Kvinder. Ingen Forelskelse, ingen Uro. Bare have dem om sig som en sagte Musik.

Han hævede sit Glas og drak med hende.

"Skaal, Frøken!" sagde han. "Paa et langt, langt Bekendtskab!"

"Tak" – hun lo – "jeg bliver saa fuld som en Allike, naar jeg har drukket dette her."

... Paa en Gang var der en ung Mand, der inde fra Kaféen stiledede hen mod Bordet, hvor de sad. Han var høj med lyst krøllet Haar og et svagt Fuldskæg. Gangen var en Smule slentrende, og to store Hænder med stærkt fremtrædende Sener dinglede frem og tilbage ved hans Sider. I den ene holdt han en lille Haandkuffert, og for Resten havde han intet Overtøj men var klædt i en grov blaa Jakke, der var knappet helt op i Halsen.

Uden at tage fjerneste Hensyn til Flyges Nærværelse gik han lige hen til Anna, glædestraalende og svingende med Haandkufferten.

"Frøken Herding!" raabte han, "Frøken Herding! Nej, det var da morsomt, det var da forfærdelig morsomt!"

Anna var lige bleven forsonet med Hunden. Hun havde taget en Lommekam frem, og bøjet ned over den var hun i Færd med at frisere dens Øren. Men ved Lyden af denne Stemme saa hun i Vejret, og op i hendes Kinder skød der en varm Strøm af Blod.

"Bøg!... Nej dog! hvordan kommer De her?"... Hun rejste sig op og rakte ham sin Haand, som han stærkt rystede frem og tilbage.

"Jeg kommer lige fra Banegaarden. Igaar blev jeg færdig med Militærtjenesten – nu har jeg rejst hele Natten... Og saa skal jeg netop komme her ind og spise Frokost... Og det første Menneske, jeg træffer paa – det skal være Dem!"

"Vi havde vel nok truffet hinanden alligevel. For De var da kommen op til os – ikke sandt – det var De da?"

"Naturligvis var jeg det... skønt jeg vidste jo ikke Deres Adresse – men det er da meget morsommere at mødes saadan rent tilfældig. De er jo snart det eneste Menneske, jeg kender her i København – ja, og saa Deres Mo'er da... Hun har det vel godt kan jeg tænke... ?"

De stod begge to og saa hinanden smilende ind i Øjnene. Hunden, der mærkede, at den nok ikke kunde vente sig mere af Anna, forsøgte at indsmigre sig hos Bøg ved logrende at gnide sig op ad hans Ben. Ingen syntes at tænke paa Flyge.

Han maatte selv bede om at blive forestillet for den unge Mand.

"Ja, det er sandt," sagde Anna. "Det er Hr. Bøg, Viggo Bøg, en meget god Barndomsven af mig. Og det er Hr... .Hr... ." Hun stirrede paa ham. I sin glade Forfjamskelse kunde hun paa en Gang ikke finde hans Navn frem af sin Hukommelse.

"Flyge," sagde han med et lille Smil.

"Ja, Hr. Flyge – om Forladelse... Men saa sæt Dem dog ned, Bøg."

Bøg trykkede Flyges Haand og saa spørgende paa ham.

"Ja, hvis Hr. Flyge tillader?"

"Værsaaartig."

Bøg rykkede en Stol hen til Bordet og tog Plads. Anna blev ved at se dybt paa ham.

"Nu bliver De her da nogen Tid – her i Byen," sagde hun.

"Ja – jeg har jo faaet en Plads herinde. Det er derfor, jeg kommer her. Jeg skal tiltræde den imorgen."

"En Plads? Nej virkelig? Er den god?"

"Aa – jeg begynder med halvfjerds om Maaneden. Men saa er det saa udmærket, at det er noget helt nyt. 'Avanti' – kender De det?"

"Nej."

"Det er et Aktieselskab. Det skal udnytte en ny Opfindelse – en kemisk Sammensætning – til Fremstilling af Næringsmidler."

"Er det saadan, at man kan gaa med et helt Rugbrød i en Pebermynteæske? For det har jeg læst om i 'Familie-Journalen'."

"Nej, saa vidt er man nok ikke endnu. Jeg kender for Resten slet ikke noget til det, jeg bliver først sat ind i det, naar jeg nu imorgen kommer paa Fabrikken. Og saa maa jeg give mit Ord paa, at jeg ikke vil røbe Hemmeligheden."

"Saa skal De naturligvis være den, der staar for det hele?"

"Nej, det tror jeg dog ikke. Der gaar nok nogle Aar, inden jeg naaer saa vidt. Men det er jo alligevel et stort Held for mig, at jeg har faaet den Plads, skønt jeg endnu ikke har taget min Eksamen."

"De vil være Polytekniker?" blandede Flyge sig i Samtalen.

"Ja, jeg vil læse ved Siden af. Og noget kan jeg da allerede."

"Men hvordan var det, Bøg," sagde Anna, "jeg synes, De var kommen til Jernbanen."

Han trak paa Skulderen.

"Det var jeg ogsaa," sagde han. "Men det passede ikke for mig. Sidde der inde paa Kontoret – og saa se Togene suse forbi og forbi – ud i Verden. Nej det *kunde* jeg ikke. Saa gik jeg en skønne Dag til gamle Møller... "

"Overlæreren? Hvordan har han det?"

"Udmærket! Jeg sagde til ham, at han *maatte* læse med mig – Fysik og Kemi – og hvad der ellers skulde til. Det gjorde han ogsaa, men det gik kun langsomt, for jeg havde jo ikke saa megen Fritid... "

"Og Møller kunde vel heller ikke lære Dem noget videre?"

"Jo – o – han har skam været dygtig en Gang... Men nu er jeg jo glad, at jeg er kommen saa vidt. Det skal nok gaa – det tror jeg da saa sikkert."

Flyge havde siddet tavs og vippet frem og tilbage paa Stolen. Uden at han ret vilde tilstaa det for sig selv, virkede Bøg en Kende ubehageligt paa ham. Al denne uoplejede Frejdighed skurrede mod hans Nerver.

Han fik Lyst til at drille ham en Smule.

"Er De nu ikke lidt nervøs, naar De tænker paa Deres nye Stilling?" sagde han.

"Nervøs – nej! Hvad skulde der være at være nervøs for? Selv ved jeg jo i Grunden slet ikke, hvad det er, jeg gaar ind til. Men de, som har antaget mig, de maa jo tro paa, at jeg kan bruges. Og saa kan jeg det vel ogsaa nok."

"Jo – men Ansaret ved det hele – det var det, jeg tænkte paa... Her er altsaa Talen om kemisk Fremstilling af Levnedsmidler – ikke sandt? Lad os antage, at det gaar ud paa at erstatte f. Eks. Kødet som Næringsmiddel... "

"Jamen det gør det vist ikke."

"Maaske ikke – men De ved det dog ikke – det kunde i al Fald udvikle sig derhen. Vi sætter det nu. Kan De saa ikke se, hvilken Revolution De der vilde være med til? Tusinder af Mennesker

brødløse – jagede ud i Fortvivelse... Men Deres Fabrik stor og kvabset af Ubarmhertighed – skovlende Guld det ind... "

"Jamen saa vilde jeg naturligvis røbe Hemmeligheden, saa Alle kunde nyde godt af den."

"De skal jo give Deres Ord."

"Man kan ikke binde sig til noget, som er skændigt. En Opfindelse bliver jo da gjort for at gøre godt mod Menneskene. Gør den ikke det, saa vil den aldrig kunne gaa – nej, den vil aldrig kunne gaa!"

"Maaske. Men selv om den gør godt, saa forlanger den ogsaa Ofre. Menneske-Ofre. De faar maaske ikke hele Elendigheden ind paa Dem. De kan sidde paa Deres Fabrik og føle Virksomheden vokse under Dem. Og i Aviserne vil De kunne læse mange smukke Ting om, hvor stor en Velgerning De er med til at berede Menneskeheden. Men Elendigheden er der alligevel. Den skjuler sig rundt om i Krogene. Bliver Verden overhovedet lykkeligere af Fremskridt? Sæt nu, Talen var om en Opfindelse, der vendte op og ned paa alle Begreber i Verden, saa det bestaaende gik ganske i Stykker... "

"Ja, saa fik vi vel noget andet bestaaende i Stedet. Og maaske noget bedre. I al Fald kan vel det ene være ligesaa godt som det andet."

"De er en farlig Person, lader det til, Hr. Bøg."

"Jeg – haha – nej, det mener De nok ikke... Men nu kommer jeg skam til at gaa. For jeg maa jo bruge Dagen idag til at se mig om i Byen. Imorgen skal jeg paa Fabrikken, og saa faar jeg jo ikke megen Tid. Gaar De med, Frøken Anna... "

"Ja – se, Frøken Anna var jo egentlig min Dame... "

"Jo – ja undskyld – men jeg kan jo slet ikke hitte om i Byen alene. Jeg har aldrig været her før nemlig. Hvis Frøken Anna nu gik med mig – saa blev det jo saa meget lettere. Vil De ikke nok det, Frøken Anna?"

"Jo, det vil jeg gerne," sagde Anna uden Betænkning. Men skottende hen til Flyge føjede hun til: "For De skal vel alligevel... "

"Jeg skal paa Biblioteket – ja. Saa mig skal De ikke tage Hensyn til."

Han slog ud med Haanden, og Anna og Bøg sagde Farvel. Det forekom ham, at der glimtede en Smule underfundig Nysgerrighed i Annas Øjne. Hun var dog Kvinde – vilde sagtens søge at udfinde, om der ikke hos ham skulde findes lidt Fortrydelse, kanske endogsaa en Anelse af Skinsyge...

Endnu mens han stod og betalte Opvarteren, saa han de to unge Skikkelser dreje om det nærmeste Hjørne. Bøg tog lange Skridt og svingede stadig med Haandkufferten i Luften. Anna næsten løb ved Siden af ham.

Og frem hvirvlede det begyndende Efteraars lille raske Blæst – en munter lille Storm, der var kaad som en Hundehvalp og som dansede om dem og nappede dem i Klæderne...

... en rask lille Blæst, der laa paa Lur bag Gadehjørner og som foer halsende frem og klaprede med Skilte og Vejrhauer...

Flyge gik op i Biblioteket. Da han i sin Tid havde taget mod Stillingen deroppe, var det ikke fordi han ønskede for bestandig at blive Biblioteksaand eller Arkivvæsen. Han havde lige taget Magisterkonferens i romansk Sprog med udmærket Udfald, og nogle Tidsskriftsartikler havde vakt nogen videnskabelig Opmærksomhed for hans Navn. Fremtiden syntes ham ikke tvivlsom: den maatte føre ham gennem en Doktordisputats til en Universitetsstilling. Assistentposten i Biblioteket var altsaa kun til ganske foreløbig at flyde paa. Men lidt efter lidt havde Bøgerne trængt sig ind i hans Sind og omklamret hans Fantasi, saa at han ikke kunde slippe dem. Der stod de paa de lange, hvidmalede Reoler, Bind ved Bind, Ryg ved Ryg i uendelige Rækker. Tanker, der forlængst var blegede og visne, Tanker, der i eneboeragtig Kyskhed var fremmede for Hoben, og atter Tanker, der endnu hver Dag strakte deres tusinde Rodtrevler rundt om i Sindene. Men lige taalmodige var de, alle disse Bøger, stod urørlige og lydige, som Soldater i Geledet, ventende paa det Kommandoord, der skulde sætte dem i Virksomhed. rundt om i Sindene. Men lige taalmodige var de, alle disse Bøger, stod urørlige og lydige, som Soldater i Geledet, ventende paa det Kommandoord, der skulde sætte dem i Virksomhed.

Og denne Hær med dens Uoverskuelighed af Afdelinger var ikke en tilfældig samlet Flok, der en skønne Dag kunde møde sin Overmand og hvis Rækker kunde opløses. Den var sammensat af alle Vaabenarter og alle Nationer, og gennem alle Tider havde Slægt paa Slægt opbudt sin Styrke for at kunne yde sit Bidrag dertil.

Flyge følte sig som en Konge, naar han saa hen over alle disse Rækker. Han herskede over dem, kunde kalde enhver af dem til sin Tjeneste, naar han vilde. Men ukaldede kom de aldrig. De trængte sig ikke frem med dum, utidig Passiar og kaglene Vigtighed, med ørkesløs Udkrammen af ligegyldige og forvrøvede Meninger. De ytrede sig, naar man spurgte dem, og blev de ikke spurgte, saa tav de.

Han havde efterhaanden udviklet sin Smag for Læsning til det bizarre. Han læste ikke mere for det Livs Skyld, der rummedes i Bøgerne. Helst søgte han til de Værker, som ingen Andre læste, de glemte og forsmaaede, og fandt en egen Nydelse deri, at han kunde føle sig ene om deres Selskab.

Saaledes kunde han med en stille Tilfredshed tage for sig en indbunden Aargang af en eller anden gammel Avis. Han lod Øjet glide hen over det gulnede Papir og den blegede Tryksværte. Spalte op og Spalte ned kunde han læse Artikler, Nyheder, vrede og tilfredse, perfide og ørkesløse.

Hvor de havde sprættet, alle disse Sjæle, som havde undfanget dem, hvor de havde spruttet, disse Penne, som havde skrevet dem, hvor de havde pirret op i Myretuen! Og nu stod Resultaterne der, kendt døde og magtesløse af Livet, der blev ved at rulle hen over dem... Med en vis ondskabsfuld Glæde kunde han fordybe sig i en saadan gammel afmægtig Artikel: hvor var nu den Blæst henne, som den havde rejst? Glemmt, glemmt altsammen, mens andre Aviser, lige optagne af sig selv, lige spjættende af unyttig Iver, hver Dag flagrede ud, hvirvledes rundt som Sneflokke og faldt til Jorden...

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.